

Tematica și bibliografia examenului de licență pentru absolvenții pre-Bologna (4 și 5 ani)

1.

Istoria literaturii române

I. Literatura română veche: Pareneza (*Învățăturile lui Neagoie Basarab*), Poezia (Lirica: Dosoftei; versul epic: cronicile versificate): Istoriografia (Ureche, Neculce, Costin, cronicarii munteni – unul la alegere). Proza oratorică (Antim Ivireanul). Dimitrie Cantemir (*Divanul...*, *Istoria ieroglifică*).

II. Primii poeți: I. Budai-Deleanu, *Țiganiada*. Manifestul romantic al *Daciei literare* și consecințele lui. **Scriitorii romantici:** Vasile Cârlova, I. Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Costache Negruzzi, Dimitrie Bolintineanu, Alecu Russo, Nicolae Bălcescu. Vasile Alecsandri, sinteză a epocii romantice. **Postromanticii:** Al. Odobescu, B.P. Hașdeu. Începuturile romanului românesc.

III. Junimea. Titu Maiorescu și spiritul „Junimii”. Crearea criticii literare. Mihai Eminescu, Ion Creangă, I.L. Caragiale, I. Slavici, Duiliu Zamfirescu. **Sfârșit de secol – început de secol.** Reacții la ideologia și literatura „Junimii”: C. Dobrogeanu Gherea; Macedonski. Symbolismul: G. Bacovia. Anticipări ale modernității. Ideologii literare la începutul sec. al XX-lea. George Coșbuc. Octavian Goga.

IV. Modernismul. Ideologia literară. Eugen Lovinescu, teoretician al modernității. Ideologii literare interbelice. Scriitorii reprezentativi. **Scriitorii interbelici:** T. Arghezi, L. Blaga, I. Barbu, I. Pillat, V. Voiculescu; M. Sadoveanu, Camil Petrescu, Hortensia Papadat-Bengescu, L.Rebreanu, M.Blecher; G.Călinescu. Critica și istoria literară, eseistica și teoria literară.

V. Literatura postbelică (contemporană): Proletcultismul: realismul socialist. Scriitorii postbelici: Șt. Aug. Doinaș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Marin Preda, Augustin Buzura, Nicolae Breban, Șt. Bănuțescu. Optzecismul. Critica și istoria literară, eseul. Literatura română din exil (Eliade, V. Horia, P. Dumitriu; acțiunea critică a publicațiilor din exil).

Pentru examenul de licență, studenții vor alege o secțiune din tematica prezentată (I – V). Tematica este propusă sub forma unei liste de autori, curente și ideologii literare. Fenomenele și autorii respectivi trebuie să fie plasați în contextul istoriei literare și studiați în integralitatea operei lor. Fac excepție autorii prin care doar se ilustrează unele din temele propuse.

Bibliografie critică

1. G. Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, 1982;
2. Al. Piru, *Istoria literaturii române de la origini până la 1830*, E.D.P., 1977;
3. Tudor Vianu, Ș. Cioculescu, Vl. Streinu, *Istoria literaturii române moderne* (una dintre ediții);
4. Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române și Poeți romantici*;
5. *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, București, 1979.
6. D.H. Mazilu, *Recitind literatura română veche*, I-III;
7. Eugen Negrici, *Narațiunea în cronicile lui Gr.Ureche și Miron Costin*, Editura Minerva, 1972;
8. Eugen Negrici, *Poezia medievală în limba română*, 1996;
9. Mihai Zamfir, *Din secolul romantic*;
10. D. Popovici, *Romantismul românesc*, Editura Tineretului, 1969;
11. Paul Cornea, *Originile romantismului românesc*, Editura Minerva, 1972;
12. Paul Cornea, *Oamenii începutului de drum*, Cartea Românească, 1975;
13. G. Munteanu, *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*;

14. T. Vianu, *Arta prozatorilor români*;
15. Ov. S. Crohmălniceanu, *Literatura română între cele două războaie mondiale*, ediția a doua;
16. Nicolae Manolescu, *Arca lui Noe*, I-III;
17. Eugen Simion, *Scriitori români de azi*, I-IV;

2. **Limba română**

I. Istoria limbii române. Istoria limbii române literare

A. Istoria limbii române

- Originile limbii române. Periodizarea istoriei limbii române.
- Latinitatea limbii române (fonetică, morfologie, lexic); trăsături generale
- Structura etimologică a vocabularului limbii române; aspecte generale.

Bibliografie

1. Maria Cătănescu, *Limba română. Origini și dezvoltare*, București, Editura Humanitas, 1996, p. 9-75;
2. Marius Sala, *De la latină la română*, București, Univers enciclopedic, 1998, p. 61-100; 114-133.

B. Istoria limbii române literare

- Originea și baza dialectală a limbii române literare; normele limbii literare din secolul al XVI-lea.
- Normele limbii literare în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea. Dezvoltarea stilului beletristic (Miron Costin, Ion Neculce, cronicarii munteni, Dosoftei, Dimitrie Cantemir).
- Limbajul figurativ al poeziei romantice pre-eminesciene.
- Stilul beletristic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea; Mihai Eminescu – inovații în limbajul poetic; Ion Creangă – oralitatea limbii și a stilului; I.L. Caragiale – procedee ale comicului de limbaj.

Bibliografie

1. Al. Rosetti, B. Cazacu, L. Onu, *Istoria limbii române literare, vol. I, De la origini până la începutul secolului al XIX-lea*, ed. a II-a, București, Editura Minerva, 1971 (p. 61-77 și capitolele: Miron Costin; Ion Neculce; Cronicarii munteni; Dosoftei; Dimitrie Cantemir);
2. Ion Gheție, *Istoria limbii române literare. Privire sintetică*, București, EȘE, 1978, p. 11-32; 77 – 125;
3. Mihaela Mancaș, *Limbajul artistic românesc modern. Schiță de evoluție*, București, Editura Universității din București, 2005, p. 30-48, 118- 209.

II. Limba română contemporană (lexic; morfologie; sintaxă; stilistică funcțională)

A. Lexicologia limbii române contemporane

- Procedee de îmbogățire a vocabularului (împrumutul lexical, calculul lingvistic, derivarea și compunerea).
- Structura semantică a lexicului românesc contemporan (principalele categorii semantice: polisemie, sinonimie, antonimie, paronimie, omonimie).

Bibliografie

1. Angela Bidu Vrănceanu, Narcisa Forăscu, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005, p. 47-145;
2. Ion Coteanu, *Formarea cuvintelor în limba română*, București, EUB, 2007.
3. Adriana Stoichițoiu-Ichim, *Aspecte ale influenței engleze în româna actuală*, București, EUB, 2006, p. 29-38.

B. Morfologia limbii române

- Categoriile gramaticale ale substantivului și ale adjectivului.
- Categoriile gramaticale ale verbului.

Bibliografie:

1. Georgeta Ciompec, Constantin Dominte, Narcisa Forăscu, Valeria Guțu Romalo, Emanuel Vasiliu, *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, ediție revizuită și adăugită, EDP, 1985, p. 103-198.

sau:

1. GALR (*Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005), vol. I, p. 81-91, 141-166, 323-332, 544-571.

C. Sintaxa limbii române

▪ Organizarea sintactică a grupului verbal (componentă, organizare, descriere a unor funcții din structura grupului: subiect, nume predicativ, complemente)

Bibliografie:

1. GALR (*Gramatica limbii române*, Editura Academiei Române, București, 2005), vol. al II-lea, p. 47-72, 263-289, 313-351, 371-449.

D. Stilistică funcțională

- Structura stilistică a limbii române contemporane.
- Stilurile funcționale ale românei actuale; prezentare generală a trăsăturilor distinctive.

Bibliografie

1. D. Irimia, *Structura stilistică a limbii române contemporane*, București, EȘE, 1986, p. 103-243.

Pentru examenul de licență, studenții pot opta pentru unul dintre punctele I sau II. Studenții care optează pentru punctul I (*Istoria limbii române și Istoria limbii române literare*) sunt obligați să pregătească atât A, cât și B. Studenții care optează pentru punctul II (*Limba română contemporană*) sunt obligați să pregătească A, B, C și D.